

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Rudolfa Čirča a sudcov JUDr. Evy Sakálovej a JUDr. Ľubora Šeba v právnej veci žalobkyne **M., spol. s r.o.**, so sídlom v Š., zastúpenej JUDr. P. K., advokátom so sídlom v N., proti žalovanej **C. R.**, bývajúcej v B, zastúpenej JUDr. K. J., advokátom so sídlom v Š., **o zaplatenie 26 221 Sk s prísl.**, vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp.zn. 13 C 183/2006, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 24. mája 2007 sp.zn. 8 Co 55/2007 rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 24. mája 2007 sp.zn. 8 Co 55/2007 v zmeňujúcom výroku a vo výroku o trovách konania **z r u š u j e** a vec mu v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Žalobou podanou na Okresnom súde Nové Zámky 18.8.2006 sa žalobkyňa domáhala voči žalovanej zaplatenia sumy 26 221 Sk s príslušenstvom predstavujúcej neuhradený zostatok ceny diela, predmetom ktorého bola oprava strechy rodinného domu. V žalobe uviedla, že podľa zmluvy z 21.4.2006 sa so žalovanou dohodla na cene diela tak, že touto je suma 138 000 Sk bez DPH (dane z pridanej hodnoty), a že žalovaná na úhradu tejto ceny zaplatila dve splátky spolu v sume 138 000 Sk, no zostatok pripadajúci na DPH v sume 26 221 Sk odmieta zaplatiť.

Okresný súd Nové Zámky rozsudkom zo 17. januára 2007 č.k. 13 C 183/06-36 žalobu zamietol a žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu trov konania

10 079 Sk do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Zamietnutie žaloby odôvodnil neplatnosťou písomnej zmluvy o dielo z dôvodu, že zamestnanec žalobkyne, ktorý zmluvu uzavrel, nebol na takýto úkon písomne splnomocnený. Za neplatnú považoval aj prípadnú ústne uzavretú zmluvu o dielo, a to pre jej neurčitosť v otázke ceny diela, keď žalovaná v rozpore s údajmi žalobkyne tvrdila, že suma 138 000 Sk bola dohodnutá ako konečná cena.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 24. mája 2007 sp.zn. 8 Co 55/2007 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 26 220 Sk s 9 % úrokmi z omeškania od 27.7.2006 do zaplatenia do troch dní a vo zvyšku žalobu zamietol. Zároveň rozhodol o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyni v rovnakej lehote náhradu trov konania 7 639 Sk do rúk jej zástupcu. Na rozdiel od súdu prvého stupňa bol toho názoru, že písomná zmluva o dielo bola uzavretá platne, pretože zákon pre takúto zmluvu nepredpisuje osobitnú formu, a tak ju mohol podpísať aj ústne poverený zamestnanec žalobkyne. Vychádzajúc zo skutkového zistenia, že v písomnej zmluve z 21.4.2006 je uvedená cena diela 138 000 Sk bez DPH a že žalovaná zaplatila na jej úhradu len sumu 100 000 Sk ako prvú zálohu a sumu 38 000 Sk ako druhú zálohu, považoval uplatnený nárok na zaplatenie zostatku tejto ceny pripadajúceho na DPH v sume 26 220 Sk za dôvodný.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná. Žiadala, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v zmeňujúcom výroku a vo výroku o trovách konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnila nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom, pričom poukazovala i na to, že odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nezmienal o tom, ktoré skutočnosti ňou uvádzané nepovažoval za preukázané a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil.

Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu navrhla tento mimoriadny opravný prostriedok ako neopodstatnený zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané proti právoplatnému rozsudku odvolacieho súdu oprávnenou osobou (účastníčkou konania) v zákonnej lehote (§ 240 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je prípustné (§ 238 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a

ods. 1 O.s.p.), preskúmal rozsudok odvolacieho súdu a dospel k záveru, že ho treba zrušiť (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

Z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že dovolací súd je viazaný rozsahom dovolania ako aj uplatneným dovolacím dôvodom. Obligatórne sa zaoberá len vadami konania uvedenými v § 237 O.s.p. a inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vzhľadom na túto zákonnú povinnosť dovolací súd predovšetkým skúmal existenciu vád vymedzených v § 237 O.s.p. a iných vád konania, pričom zistil, že konanie pred odvolacím súdom je postihnuté jednak vadou vyplývajúcou z ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p., spočívajúcou v odňatí možnosti účastníkovi riadne konať pred súdom, a jednak tzv. inou vadou majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ustanovenie § 157 ods. 2 O.s.p. stanovuje povinnosť súdu riadne a presvedčivo odôvodniť rozsudok. Nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku je porušením práva účastníka na spravodlivé súdne konanie, pretože sa mu tým odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov a teda možnosť riadne konať pred súdom.

V prejednávanej veci bola pre posúdenie uplatneného nároku (akceptujúc právny názor odvolacieho súdu o platnosti uzavretej zmluvy o dielo) rozhodujúca otázka výšky dohodnutej ceny diela. Kým žalobkyňa tvrdila, že cena bola dohodnutá tak, že ňou je suma 138 000 Sk bez DPH, čo podľa nej znamená, že k tejto sume treba ešte pripočítať DPH vo výške 19 %, žalovaná tvrdila, že dohodnutou cenou bola suma 138 000 Sk ako konečná cena. V súvislosti s rozpornými tvrdeniami účastníkov v tejto otázke bol medzi nimi sporný aj účel platby v sume 38 000 Sk zaplatenej žalovanou dňa 16.6.2006. Kým žalobkyňa tvrdila, že išlo o druhú zálohu (zaplatenie zálohy v sume 100 000 Sk žalovanou dňa 25.4.2006 medzi účastníkmi nebolo sporné), podľa žalovanej išlo o zaplatenie doplatku za práce. Zatiaľ čo žalobkyňa preukazovala svoje tvrdenie predložením fotokópie príjmového pokladničného dokladu zo 16.6.2006, v ktorom sa uvádza, že ide o zálohu 2, žalovaná na odvolacom pojednávaní predložila originál príjmového pokladničného dokladu z toho istého dňa na tú istú sumu, v ktorom sa uvádza, že ide o doplatok za práce. Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozsudku o tomto dôkaze predloženom žalovanou vôbec nez zmienil a teda nevysvetlil ako hodnotil zjavný rozpor medzi uvedenými dôkazmi a prečo si osvojil skutkový záver, že

malo ísť len o ďalšiu zálohu. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva, akým spôsobom sa vysporiadal aj s ďalšími rozpormi v tvrdeniach účastníkov, napríklad v otázke ukončenia dohodnutých prác (žalobkyňa tvrdila, že boli ukončené 5.7.2006, zatiaľ čo žalovaná uvádzala dátum skončenia prác 16.6.2006), v otázke, či alternatíva vyjadrená v zmluve slovami „s DPH“ bola podčiarknutá (podľa žalovanej) alebo prečiarknutá (podľa žalobkyne), hoci ich odstránenie a tým aj ustálenie hodnovernosti tvrdení účastníkov mohlo mať význam z hľadiska celkového hodnotenia dôkazov a z neho vyvodzovaných skutkových záverov. Nie je z neho ani zrejmé, ako odvolací súd hodnotil skutočnosť, že v písomnej zmluve o dielo je v prípade sumy 100 000 Sk uvedený dátum splatnosti 25.4.2006, no v prípade ďalšej sumy 38 000 Sk dátum splatnosti uvedený nie je, resp. prečo neprichádzalo do úvahy za dátum splatnosti tejto sumy považovať slová „po ukončení prác“, že predtlačené slovo „zvyšok“ nie je v zmluve bližšie konkretizované napr. tak, že ním má byť DPH, a že samotná predtlač zmluvy i s alternatívou ceny vyjadrenou slovami „bez DPH“ a „s DPH“, je určená pre podnikateľské účely. Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu tiež nevyplýva, či za dohodu účastníkov o cene považoval dohodu o výške ceny alebo dohodu o spôsobe, akým sa cena vytvorí, i keď inak v ňom výslovne citoval § 3 ods. 1 zákona č. 18/96 Z.z. o cenách, v zmysle ktorého dohoda o cene je dohoda o výške ceny alebo dohoda o spôsobe, akým sa cena vytvorí.

Nevysvetleným zostalo i to, prečo vo fotokópiách pokladničných dokladov predložených žalobkyňou sa v prípade sumy 100 000 Sk uvádza ako účel tejto platby len slovo „záloha“ (teda nie „záloha 1“), hoci v prípade sumy 38 000 Sk je použité slovo „záloha 2“. Čiastočná nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho súdu, majúca za následok i jeho nepresvedčivosť, je vadou konania, ktorou sa, ako už bolo uvedené, účastníkovi odníma možnosť riadne konať pred súdom. Existencia tejto vady zakladá dôvodnosť podaného dovolania a jej dôsledkom je zrušenie rozsudku vydaného v konaní ňou postihnutom.

Dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že konanie pred odvolacím súdom je postihnuté aj tzv. inou vadou, spočívajúcou v riadnom nevykonaní listinných dôkazov. V zmysle ustanovenia § 129 ods. 1 O.s.p. sa dôkaz listinou vykoná tak, že predseda senátu alebo samosudca na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta alebo oznámi jej obsah. Zákon teda upravuje vykonanie dôkazu listinou dvoma možnými spôsobmi a to prečítaním listiny alebo jej časti alebo oznámením jej obsahu. Konštatovanie tzv. oboznámenia dokladov nie je zákonom predpísaným spôsobom vykonania dôkazu. Všeobecne platí, že skutkové zistenia

súdu, ktoré majú základ v nesprávnom spôsobe vykonania dôkazu, nepoživajú ochranu ani v odvolacom, ani v dovolacom konaní. Spôsob vykonania dôkazu musí jednoznačne vyplývať zo zápisnice o pojednávaní. Buď musí byť v zápisnici uvedené, že bola prečítaná určitá presne označená listina (alebo jej presne označená časť), alebo musí zo zápisnice vyplývať, že predseda senátu alebo samosudca oznámil obsah tejto listiny. V prvom prípade je účastníkom a ďalším osobám prítomným na pojednávaní doslova prečítaný text listiny (jej časti), v druhom prípade predseda senátu (samosudca) vlastnými slovami oznamuje skutočnosti, ktoré tvoria obsahový základ listiny. Ak to vyžadujú okolnosti, treba listinu predložiť druhému účastníkovi, aby sa mohol vysloviť k jej pravosti. Aj keď v prejednávanej veci odvolací súd rozhodujúce skutkové zistenia vyvodil z listinných dôkazov, zo zápisnice z pojednávania pred súdom prvého stupňa ani zo zápisnice o pojednávaní pred odvolacím súdom nevyplýva vykonanie dôkazov listinami uvedeným, teda zákonom stanoveným spôsobom.

So zreteľom na uvedené dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v napadnutom zmeňujúcom výroku a súvisiacom výroku o trovách konania zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. januára 2008

JUDr. Rudolf Čirč, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia :